

Sygn. akt IV CSK 393/14

POSTANOWIENIE

Dnia 16 grudnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku D. W. i O. W.
przy uczestnictwie D.K. i A. W.
o stwierdzenie nabycia spadku po E. K. i M. K.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 16 grudnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania D. K.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 27 listopada 2013 r., sygn. akt VIII Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację uczestnika D. K. od postanowienia Sądu Rejonowego w G. z dnia 9 października 2012 r., którym stwierdzone zostało nabycie spadku po E. K. i M. K. przez uczestnika i S. W., tak co do udziału w gospodarstwie rolnym, jak i pozostałym majątku spadkowym.

Uczestnik w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przesłankę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oraz ewentualnie art. 398⁹ pkt 3 k.p.c.

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej uczestnik połączył z błędem w interpretacji art. 1059 pkt 1 w związku z art. 160 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w chwili śmierci spadkodawcy E. K., w związku z § 7 ust. 2 instrukcji Ministra Rolnictwa z dnia 25 kwietnia 1973 r. w sprawie stosowania przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących przenoszenia własności nieruchomości rolnych, znoszenia współwłasności takich nieruchomości, dziedziczenia gospodarstw rolnych w związku z § 2 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych w związku z § 20 zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 1 lipca 1966 r. w sprawie zasad przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych w określonym zawodzie.

Sąd Okręgowy nie wziął pod uwagę nieważności postępowania zaistniałej przed Sądem pierwszej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarzania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy

w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli skarżący przedstawi w skardze kasacyjnej i uzasadni przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Przesłanka nieważności postępowania objęta art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. dotyczy postępowania przed Sądem drugiej instancji, natomiast powoływanie się na nieważność przed Sądem pierwszej instancji mogłoby być wzięte przez Sąd Najwyższy pod rozagę w ramach podstawy przewidzianej w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., jeżeli skarżący wskaże ją jako naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to zasadność widoczna od razu, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy wywodów zamieszczonych w skardze, wskazująca, że zaskarżone orzeczenie nie powinno się ostać. Doszło bowiem do kwalifikowanego, czyli oczywistego naruszenia prawa, którego skutkiem było wydanie przez Sąd drugiej instancji orzeczenia oczywiście wadliwego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; z dnia 23 listopada 2010 r., III UK 10/11, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wniosek pozwanej. Tak wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, jak i jego uzasadnienie na tle jej podstaw oraz motywów zaskarżonego wyroku nie zawiera argumentów wskazujących na ocenę, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, jak też, że zachodzi potrzeba rozpoznania skargi kasacyjnej. Nie doszło do przekroczenia granic dozwolonych uprawnień orzecznich. Skarżący nie powołał naruszenia art. 378 § 2 i art. 386

§ 2 k.p.c., w odniesieniu do zarzutu nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji.

W postępowaniu przed Sądem Okręgowym nie doszło do nieważności postępowania, której przesłanki Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.

[aw]